

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, ΣΧΙΛΔΑΡΕΣΗ, ΜΑΚΚΑ, ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ

ΚΑΙ

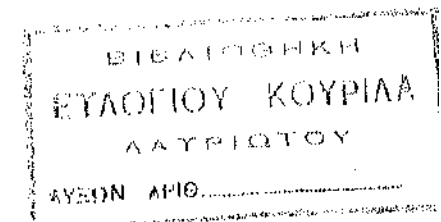
ΚΑΤΑ ΣΑΒΗΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ

Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΕΤΟΣ ΕΒΔΟΜΟΝ

ΤΟΜΟΣ ΔΕΚΑΤΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ν. Γ. ΠΑΣΕΡΑΗ.

1885

ΓΑΛΗΝΟΣ

ΙΑΤΡΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΩ 1879 ΥΠΟ ΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Σ. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ,
ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ
Α. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑ, Ν. ΜΑΚΚΑ, Ν. ΔΕΛΛΑΠΟΡΤΑ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΓΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ
ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Διὰ τὸ Ἑσωτερικόν..... Δρ. Ν. 15. Εἰς τὸ γράσειν τοῦ Γ α λ η ν ο ὦ
• • • • • Ἑξωτερικόν..... • • • 20. • • • • • Ὅδῳ Πανακωτῶν
• • • • • τοὺς κκ. Φοιτητάς.. • • • 8. • • • • • Ἀριθμὸς 8.

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ. — Χρήσις τῆς ὑδροχλωρικῆς κοκαίνης ἐν τῇ μαιευτικῇ, ὑπὸ Ν. Ηίστη (ἐν Παρισίοις). — Περὶ φυματιώσεως τῶν σύρογεννητικῶν ὀργάνων, ὑπὸ Βαρ-
θολομαίου Γαίζη (ἐν Παρισίοις). (Συνέχ.) — Στατιστικὴ ἐκθεσίς τῶν ἐν τῇ γαιουρ.
κλινικῇ ὑπὸ τοῦ Ιουνίου τοῦ 1883 μέχρι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1884 νοσηλευθέν-
των τραυματιῶν, ὑπὸ Α. Τ. Ταμπάκοπούλου. (Συνέχ.) — Μόρρινομανία. (Συνέχ.)
— Εἰδωποίσεις Διευθύνσεως. — Βιβλ. βελτίον.

ΧΡΗΣΙΣ ΤΗΣ ΓΑΡΟΧΛΩΡΙΚΗΣ ΚΟΚΑΙΝΗΣ ΕΝ ΤΗ ΜΑΙΕΥΤΙΚῃ

ὑπὸ Ν. ΗΙΣΤΗ (ἐν Παρισίοις).

Μεθ' ὅλον τὸν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἐπικρατοῦντα σκεπτικισμόν πρὸς
πᾶσαν ἐκ τῆς φαρμακευτικῆς θεραπευτικῆς ὠφέλειαν, μόλις δυὸς ἀνα-
φανῇ εἰς τὸν Ιατρικὸν ὀρλζοντα νεφίδιον τι ὀποσχόμενον ἀρδευσίν τοῦ
ἀχμυροῦ θεραπευτικοῦ πεδίου καὶ πάραυτα, χωρὶς τοῦτο ν' ἀνακηρύττη-
ται ὡς ἄλλοτε πανάκεια, πάντες ἀμιλλῶνται τίς πρῶτος μείζονα ἐκ
τούτου νὰ καρπωθῇ τὴν ὠφέλειαν. Τοῦ κανόνος τούτου κοινὸς εἰς πάντα
τὰ ἐπίγεια, ἐξείρεσιν βεβαίως δὲν ἠδύναντο ν' ἀποτελέσῃ ἡ ὑδροχλωρικὴ
κοκαίνη.

Καίτοι ἡ φαρμακευτικὴ αὕτη οὐσία ὑπῆρχε γνωστὴ πρὸ ἐτῶν, ποιη-
λῆς ταύτης γενομένης χρήσεως ἰδίως παρὰ τῶν εἰδικῶς τὴν ἱατρικὴν ἐ-
ξασκούντων κλῆδων, ἀπὸ τῆς στιγμῆς ὅμως καὶ ἡν ὁ καθοδηγητὴς κ. Πα-
νας ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ βήματος τῆς ἐνταῦθα ἱατρικῆς Ἀκαδημίας δι-
κήρυττε τὰ λαμπρὰ ἀποτελέσματα τῆς χρήσεως τοῦ φαρμάκου τούτου
ἐν τῇ τῶν ὀφθαλμῶν χειρουργικῇ, τοιαύτη χρησιμὴ καὶ κατάχρησις, ὅ-
πως εἶπεῖν, τοῦ πολυτίμου (διότι εἶναι πολύτιμον ὑπὸ πολλὰς ἐπὶ ὅσας
ἀλλολοισιδοῦς ἐγένετο, τοσοῦτοι φανοὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἐξήλθον διὰ τῆς
δικνοίσεως αὐτῆς θυρίδος χωρὶς ὁ κύριος τοῦ καταστήματος νὰ λάβῃ
γνώσιν τοῦ πράγματος, τοσαύτη χέλιζα διακρινώσεων ἐτυμώνας τὰ
ὥτα τῶν σερῶν παντοίων ἱατρικῶν ἐταιριῶν καὶ κατέκλυσε τὰς στήλας
τῶν ἀπειραριθμῶν ἱατρικῶν ἐφημερίδων, ὥστε χωρὶς νὰ θεωρηθῶμεν ἐξο-
κοῦντες τὰ πράγματα δύναμεθα κάλλιστα νὰ ἀποκαλέσωμεν τὴν ὁποίαν
δικτρέχομεν περίοδον, περίοδον κοκαίνης. Καὶ πῶς ὅχι, ἀφ' οὗ τὸ ἀξιό-
λογον ἀναισθητικὸν περὶν ἀπὸ τοῦ ἐνσταλματικῆς τοῦ ὀφθαλμολόγου
ἐν τῷ ὀφθαλμῷ καὶ διελθὼν ἀπὸ τῆς σκεδῆς τὰς χώρας τοῦ σώματος ἐ-
φύλαξε, καταλλήλως, ἐννοεῖται, καθοδηγούμενον, μέχρι τοῦ τραχήλου τῆς
μήτρας καὶ τῆς στήθους τοῦ αἰδοῦς ὅπως λυτρώσῃ τὴν γυναῖκα ἀπὸ τῆς
προπατορικῆς κατάρσεως τοῦ νὰ γεννᾷ μὲ ὠδίνες τὰ τέκνα αὐτῆς.

Ναί, ἀφ' οὗ ἡ ὀφθαλμολογικὴ κοκαίνη κατέστησε, κατὰ τὴν ἐκφράσιν
ἐξάρχου ὀφθαλμολόγου, τὴν ἐγγείρησιν τοῦ καταρράκτου ἐγγείρησιν ὅλης
κοιτῆς, ἀφ' οὗ διηκολύνησεν σπουδαίως τὴν τόσον δυσχερῆ ἄλλοτε τυγχά-
νουσαν λαρυγγοσκόπησιν, ἰδίως παρ' ὀρχαρίους καὶ μὴ εἰδικῶς περὶ τὰ λα-
ρυγγικὰ ἀσθολοιόμενοι, ἀφ' οὗ ἐβασίλευσε τὸν χειρουργὸν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν
πολλῶν ἐγγειρήσεων περιωρισμένων χωρῶν δι' ἃς ἄλλοτε ἀπρηταῖτο ἡ γλω-
ρυφόρμησις, δηλ. σπᾶνθι Δαμοκλέους, ὅσον καὶ ἂν εὐρίσκετο αὕτη ὑψηλὴ
ἐφύλαξε τέλος καὶ μέχρι τῶν χειρῶν τοῦ μοιευτήρου, καὶ οὕτως ἐν τῇ
ἐνταῦθα κλινικῇ τῆς ἱατρικῆς σχολῆς ὁ βασιλεὺς Βολῆρις, ὡς ἄλλως τε δι-
κοίνωσε τὸ πρᾶγμα ἐν τῇ Βιολογικῇ ἐταιρίᾳ (συνεδρίαις τῆς 17 ἰανουα-
ρίου 1885), ἐπειράθη ἀρκούντως ἐπιτυχῶς τοῦ φαρμάκου ἐπὶ ἐννέα π-
κτουσῶν.

Ἐξέτελεσα, λέγει ὁ κ. Βολῆρις ἐν τῇ διακοινώσει αὐτοῦ, ἀριθμὸν τινα
πειραμάτων πρὸς ἄρσιν τῶν ὠδίνων, αἵτινες συνοδεύουσι τὸν τοκετόν, ἰ-
δίως ἐκείνων αἵτινες παρατηροῦνται εἴτε κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς διατῆ-
σεως τοῦ τραχήλου, εἴτε κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἐξωθήσεως τῆς τοῦ ἐμ-
βρύου κεφαλῆς. Πρὸς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἐπὶ ἡλπίσει ἡ δὲ διακλύσις ὁ-
δροχλωρικῆς κοκαίνης 4 οἰο τὸν τραχήλον τῆς μήτρας ἐννέα τιχτουσῶν
καθ' ἣν στιγμὴν διασταλεῖς οὗτος εἶχε φύλαξε τὰς διασπάσεις διφράκτων
νομίσματος ἐξῆς ἢ ἐπιτυχῶς ὑπῆρξε πλήρης, δηλ. ἡ ἀνακούφισις ὑπῆρξε
σπουδαιοτάτη καὶ τοῦτο μετὰ παρέλευσιν μόλις στιγμῶν. Αἱ δὲ τρεῖς

ἀποτυχῆαι ἔλαβον χώραν εἰς γυναικας, αἵτινες πρὸ καιροῦ διέμενον ἐν τῇ
κλινικῇ καὶ τῶν ὁποίων ὁ κόλπος δὲν ἦτο ὅλως ἀβλαβὴς ἐνεκα τῶν ὁ-
ποίων ἐπανειλημμένως ἔλαβον ἐνέσεων διακλύσεως διττοχλωριούχου ὑδραργ-
γύρου, ὡς τὰ νῦν ἐφίστανται ἐν πᾶσι ταῖς μοιευτήραις. Εἰκάζει δὲ ὁ κ. Βο-
λῆρις ὅτι ἡ ἀναπόφευκτος διαμονὴ ἐν τῷ κόλπῳ καὶ ἐλαχίστης ποσότη-
τος διττοχλωριούχου ὑδραργύρου παρεκώλυσε τὴν τῆς κοκαίνης ἐνέργειαν.
Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν τοῦ τοκετοῦ περίοδον αἱ διὰ τῆς αὐ-
τῆς διακλύσεως τῆς κοκαίνης ἐνεργηθεῖσαι ἐπαλείψαι τῆς σχισμῆς τοῦ
αἰδοῦς ἐπὶ ἡνεγκὸν σπουδαίαν ἐλάττωσιν τῶν φοβερῶν τοῦ περιναίου ὠ-
δίνων, αἵτινες λαμβάνουσι χώραν κατὰ τὴν περίοδον ταύτην, χωρὶς ἡ
ἐκδοσις τοῦ τοκετοῦ νὰ φανῇ τροποποιηθεῖσα ἐκ τούτου.

Τοιαῦτα τὰ ἐπιτυχεῖν ἀποτελέσματα, ἀλλ' εἶναι δυνατὴ ἡ ἐπέξ-
τασις τῆς χρήσεως ταύτης τοῦ φαρμάκου; Τῇ ἀληθείᾳ δὲν βλέπομεν,
μέχρι τῆς ὥρας τοῦλάχιστον, τί τὸ κωλύον, ἐκτὸς ἂν ὡς τοιοῦτον ὅσον
νὰ θεωρηθῇ τὸ κατηρακμένον οἰκονομικὸν ζήτημα διότι τῆς τιμῆς τοῦ
φαρμάκου ὁσημέραι αὐξοῦσθαι (ἤδη ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ 50 εἰς 60 φρ. ἀνῆλ-
θεν ἡ τιμὴ τοῦ φαρμάκου κοκαίνης), ἀνάγκη καὶ τὸ θυλάκιον τῆς τι-
κτούσης νὰ ἢ εἰς θέσιν νὰ παρακολουθήσῃ τὴν ἀνιούσαν ταύτην κλίμακα,
ἄλλως ἂν λησμονήσῃ αὕτη ὅτι ὑπάρχει φάρμακον ἀναιροῦν ἢ ἐλαττοῦν
τὰς τοῦ τοκετοῦ ὠδίνας καὶ σφίγγουσα τοὺς ὀδόντας αὐτῆς ὡς πρὸς
ὡς καὶ ἡ προμήτωρ αὐτῆς, ἡ καὶ πρώτη ἁμαρτήσασα.

Ἀλλ' ἐν τούτοις ἂν ἐν τῇ μοιευτικῇ ἡ ὀδροχλωρικὴ κοκαίνη δὲν φαί-
νεται μέχρι τοῦδε παραδῆσθαι τὸ κωλύειν ἢ μὴ βλέπτειν, δὲν συμβαίνει
ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ κατὰ τὰς χρήσεις αὐτῆς καὶ ἐπὶ ἄλλων τοῦ σώματος
μερῶν. Οὕτως ἐπὶ παραδείγματι ἡκούσαμεν ὀφθαλμολόγου, μεγάλῃν κα-
τημένου πελατῆαν καὶ ἐγγειρίζοντος δύο καὶ πρὸς πολλάκις καθ' ἐκά-
στην καταρράκτα, λέγοντος ἔτι καὶ μὲν ἡ κοκαίνη ἀφῆρσε τὸ ἄλγος
ἐκ τῆς ἐγγειρήσεως τοῦ καταρράκτου ἀνευ ἱριδεκτομίας, ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου
ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς χρήσεως τοῦ ἀναισθητικοῦ τούτου, αἱ τῆς ἐγγειρή-
σεως συνέπειαι δὲν εἶναι, ὅπως ἄλλοτε, ἁμοῖροι πάσης ἐπιπλοκῆς, ὡς
ἀποδεικνύουσι τοῦτο ἀτυχῇ τινα περιστατικῶς. Καὶ δὲν πρέπει μὲν τὰ
περιστατικὰ ταῦτα, σπάνια ἄλλως τε, νὰ συνδεθῶσι πρὸς τὴν χρῆσιν τῆς
κοκαίνης ὡς ἀποτελέσματα πρὸς αἴτιον, ἐπεὶ δὲ ὅμως τὰ πράγματα ὁ-
πάρχουσι δὲν εἶναι καὶ ὅλως ἀσκοπον νὰ σημειωθῶσιν.

Ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ λίαν γνωστὸς ἀνὰ τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον ἀκαδη-
μακὸς κ. Dujardin-Beaumez, ἐκ τοῦ πειραματικῶς κασκίνου τοῦ ὁ-
ποίου, εἰ μὴ πρώτη, ἀναποφεύκτως ὅμως διέρχεται πᾶσα ἐν τῇ θεραπευ-
τικῇ εἰσαγομένη φαρμακευτικὴ οὐσία, ἀφ' οὗ ποικίλα ἐν τῷ ἐργαστηρίῳ
αὐτοῦ ἐξέτελεσε διὰ τῆς κοκαίνης πειράματα ἐπὶ τοῖς ζώων καὶ ἀνθρώπων,
ἰδίως πρὸς καθορισμὸν τῆς τοπικῆς αὐτῆς ἀναισθητικῆς δυνάμεως εἶδεν

ένιοτε καθολικῶς τοῦ φαρμάκου ἐκδηλώσεις ὕλης ἀπροόπτους καὶ ἀνεξήγητους· ἄχρι τοῦδε, εἶδε δηλ., ὡς ἔλεγεν ἐν τῇ κλινικῇ αὐτοῦ ἐργασίᾳ, συγκοπὴν, ἢ εἶδος ταύτης, ἐπελθὼν εὐθὺς ἀμέσως μετὰ ἔνθεν ἐνδὸς πυρίγγου Ριαννακ διαλύσεως κοκαίνης 4 οὔν, καὶ ταῦτα κατ' ἐπανόληψιν εἰς δύο ἐκ τῶν συνεργατῶν αὐτοῦ πειραματισθέντων ἐφ' ἑκαστοῦ.

Ἀφ' οὗ δὲ σημειώσωμεν ὅτι καὶ μέχρι τῶν φρεναπαθειῶν ἐγένετο ἐπιφελὴς τῆς ὑδροχλωρικῆς κοκαίνης χρήσις, ὡς ἀνέφερον ὁ καθηγητὴς κ. Ball, πρᾶγματιζόμενος ἐσχάτως ἐν τινι τῶν μαθημάτων αὐτοῦ τὸ ζήτημα τῆς ματίας τῆς καταδιώξεως, βελτιωθείσης τῆς καταστάσεως τῆς πασχούσης διὰ τῆς τοπικῆς τῆς κοκαίνης χρήσεως ἐπὶ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, τοῦ ὑπερρελισμοῦ τούτων ὑπάρχοντος αἰτία τῆς νόσου, ἀποπεραιοῦμεν τὰς δλίγας ταύτας γραμμὰς προστιθέντες τὴν ῥῆσιν σοφοῦ καὶ πεπειραμένου ἐνταῦθα διδασκάλου ἐπαναλαμβάνοντος, ὅτι ἀποδεχόμενοι τὰ ἐκ τῆς ἀκριβοῦς παρατηρήσεως ἀπορρέοντα γεγονότα καὶ μετ' ἐπιφυλάξεως εἰς τὰς ἐρεῦνας ἡμῶν προδίδοντες ἀναμένομεν πάντοτε τὴν πολυλαπλάσισιν τῶν τελειοφθόρων ἀποτελεσμάτων ὅπως ἀποφανθῶμεν περὶ τῆς ἐπιφελούς διατυμπανιζομένης ἐκτάκτου ἀνακαλύψεως.

ΠΕΡΙ ΦΥΜΑΤΙΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΥΡΟΓΕΝΝΗΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

ὑπὸ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ Α. ΓΚΙΖΗ (ἐν Παρισίοις).

(Συνέχεια. ἑρμ. σελ. 182).

Βεβαίως δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τὴν συνοουσίαν, ὡς τὸ μοναδικὸν τῆς φυματιώδους μολύνσεως μέσον πρὸς παραγωγὴν τῆς νόσου, καθότι ὑπάρχουσι περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ τοιαύτη αἰτία ἐντελῶς ἐλλείπει καὶ ἐν τούτοις ἡ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων φυματίωσις εἶναι πρωτοπαθεῖς ἐνταῦθα λοιπὸν δυνάμεθα νὰ υποθέσωμεν ἀπλῶς μίαν ἐνοφθαλμίσιν ἀμέσως, τυχαίαν, ἢ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι ἐν μικρότερον ἐλθὼν ἐξώθεν καὶ εἰσελθὼν δι' οἰκισθῆναι οὐδὲ ἐγκυστεσθῆναι κατὰ τὰ γεννητικὰ ὄργανα, φαισθὲν πάντων τῶν ἄλλων ὀργάνων δι' ὧν ἔφειλε νὰ διέλθῃ.

Ἡ τοιαύτη πάθησις πρωτοπαθὴς οὐσα βραίνει ἔστιν ὅτε λίαν βραδέως καὶ δύναται νὰ μὲν λαμβάνουσα ἐπὶ πολλὸν χρόνον, ὑπάρχουσι περιπτώσεις καθ' ἃς ἄτομα προσβεβλημένα ἐκ φυματιώσεως τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἀπὸ ἐτῶν, φέροντες δηλαδὴ πυρήνας φυματιώδεις μεγέθους· ἐνδὲ λεπτοκαρπύου περίπου κατὰ τὴν ἐπιδιδυμίδα, οὐδαμῶς διατηραχθὴν ἡσθάνοντο, μάλιστα ἐνίοτε καὶ ἐντελῶς ἡγνόνουν τὴν ὑπαρξίν τῆς παθήσεως αὐτῶν ἢ τοιαύτη βραδεὴ πορεία τῆς νόσου φαίνεται ἐλιγώτερον συχνὰ παρὰ ταῖς γυναικείας (Fornet).

Παρατηρήθη ὅτι ἡ νόσος ἔστιν ὅτε μένει ἐντεταπισμένη ἐν τῷ γεννητικῷ σπέρματι, ἐν τούτοις συχνότατα αὕτη ἐκτείνεται πέραν τῆς πρωτοπαθοῦς ἐπὶ τῆς προσβεβλημένης κατὰ προτίμησιν κατ' ἀρχὰς τὸ περιτόναιον ἢ τοιαύτη δὲ ἐπέκτασις τῆς παθήσεως εἶναι κοινοτάτη παρὰ τῇ γυναικί, ὅπερ ἐξηγεῖται ἐκ τῆς συνδέσεως τῶν παρατηρημάτων τῆς μήτρας μετὰ τοῦ εὐρέως καὶ κεντρικοῦ ὀρογόνου ὁρέου (τοῦ περιτονίου δηλ.). Ὁ Brouardel (loc. cit. p. 59) εἶπε «τὸ περιτόναιον εἶναι τὸ ἀληθὲς ἀντιδραστικὸν τῆς παθολογικῆς καταστάσεως τῶν γεννητικῶν ὀργάνων, ἐνεκὸς ἐπέκτασεως τῆς παθήσεως εἰς τὴν ὀρογόνον μεμβράνην». Πλεῖται δὲ περιτονίτιδες καὶ πλευρίτιδες φύσεως φυματιώδους παρατηρήθησαν ὡς προερχόμεναι ἐκ πρωτοπαθοῦς φυματιώσεως τῶν γεννητ. ὀργάνων (Fornet). Κατὰ δεύτερον λόγον προσβέλλοντα μετὰ τὸ περιτόναιον τὰ λυμφατικὰ γάγγλια, ἢ τοιαύτη ὅμως ἀδερνοπάθεια παρατηρεῖται ἐνίοτε καὶ ἐπὶ πνευμονικῆς φυματιώσεως κατ' ἐπέκτασιν ἐκ τῶν τραχειοβρογχικῶν γαγγλίων (ἔπερ συνήθιστα ἐπὶ ταύτης προσβέλλονται) εἰς τὰ κατὰ τὸν εἰλεακὸν βόθρον γάγγλια.

Ἐπὶ τέλους ἀπὸ ἐξελθούσας τῶν ὀρίων τῆς πρωτοπαθοῦς αὐτῆς ἐπὶ τῆς δύναται αὕτη νὰ διαδοθῇ εἰς ἅπαντα τὰ ὄργανα τῆς οἰκονομικῆς καὶ εἰς τοὺς πνεύμονας.

Ἐκ τῶν συμπτωμάτων τῆς παθήσεως ταύτης τὰ μᾶλλον χαρακτηριστικώτερα εἶναι παρὰ μὲν τοῖς ἀνδράσιν, ἢ βλεννόρροια, ἥτις εἰς τὰς πλείους τῶν περιπτώσεων, φαίνεται ὅτι εἶναι τὸ ἀρχικὸν σύμπτωμα τῆς νόσου ἢ τοιαύτη βλεννόρροια, ἣν ὁ Ricord καλεῖ φυματιώδη, ἐπελθούσα κατὰ συνέπειαν συνοουσίας, συνήθως εἶναι ἐλαφρὰ, διαρκοῦσα ὀλίγον, καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς θερμασίας ἀρκεῖται, ἄλλοτε ὅμως ἐπανέρχεται κατὰ συχνὰς περιόδους μετὰ ἢ ἄνευ προκλητικῆς αἰτίας, ἢ καὶ παρατείνεται ἐπὶ μακρὸν χρόνον· νὰ ἐπιφέρῃ σπουδαίως διατηρηχθῇ ὡς χημικηριστικὸν ἐκ τῆς τῆς τοιαύτης βλεννορροίας εἶναι, ὅτι ἐν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὀλίγον ἐπὶ δύναμις ἔστι οὐχ ἥτιον ὅμως ἐνίοτε καθίσταται ὡδυνηροτάτη ἐπὶ τῷ κατεστημένῳ καὶ ἰδίῳ ἢ προστατικῇ μοῖρᾳ τῆς οὐρήθρας (Guyon). Ἦδη οἱ κ. κ. Barnier, ὁ καθηγητὴς Richot καὶ Mangin, Reclus ἐπέμειναν πολλὰ ἐπὶ τῆς παραδρομικῆς βλεννορροίας τῆς φυματιώσεως τῶν οὐρογεννητικῶν ὀργάνων ζητοῦντες τὴν παθογένειαν οὕτως εἶπεν τῆς νόσου. Ἄν καὶ τινες συγγραφεῖς παραδέχθησαν τὴν βλεννόρροϊαν ὡς αἰτίαν καὶ οὐχὶ ὡς σύμπτωμα τῆς φυματιώσεως τῶν οὐρογεννητικῶν ὀργάνων, ὡς οὕσης δηλαδὴ ἐπιτηδείας, παρ' ἁτόμοις προδικαθευμένοις, νὰ διατηρῇ συνεχῆ ἐρεθισμὸν καὶ προκαλέσῃ οὕτω τὴν νοσηρὰν κατάστασιν, δὲν εἶναι μᾶλλον πιθανώτερον ὅτι αὕτη εἶναι τὸ πρῶτον σύμπτωμα τῆς νόσου; Τῷ ἐντι δ. Reclus (Reclus loc. cit. p. 45 καὶ 97) ἀνκφέρει ὅτι ἡ βλεννορροία μεμβράνη τῆς οὐρήθρας δύναται νὰ ᾖ καὶ πρωτοπαθὴς προσβεβλη-

μένη και ὅτι ἐν τῇ πυκνότητι αὐτῆς ἀναπτύσσονται ἐνίοτε αἱ πρῶται κοκκιάσεις, πρόδρομοι φυματιώσεως τῶν οὐρογεννητικῶν ὀργάνων διακοχυμένης. Ὁ καθηγητὴς Guyon ἐν τινι νεκροφίᾳ εὗρε κοκκιάσεις τοιαύτας φαίς τῆς τελευταίας τῆς οὐρήθρας μοίρας, πλησίον τοῦ τραχήλου τῆς κύστεως, καὶ ὁ Dolbeau ἐπίσης παρατήρησε τὸ τοιοῦτον κ.τλ.

Ἐκτὸς τῆς βλεννορροίας ἀπαντῶμεν βλάβας τῶν κατὰ βάλος γεννητικῶν ὀργάνων, ὧν αἱ μᾶλλον συνηθέστερον ἀπαντῶσαι εἶναι τὰ φυματιώδη ὀζίδια τῆς ἐπιδιδυμίδος, τοῦ προστάτου καὶ τῶν σπερματικῶν κυστιδίων. Ὅτε ὑπάρχουσι φυματίζοντες εἰς τι μέρος οἰονδήποτε τῶν γεννητικῶν ὀργάνων θὰ ὑπάρχῃσι τοιαῦτα καὶ ἐν τῇ ἐπιδιδυμίδι (Ricord cité par Reclus. l. c. Σλ. 49).

Παρὰ ταῦς γυναιξὶν ὡς σύμπτωμα ἀξιοπαρατήρητον εἶναι λευκόρροια, διαταραχὴ τῶν ἐμμήνων, πόνοι τινὲς κατὰ τὸ ὑπογάστριον, ἡ δὲ ἄμεσος ἐξέτασις διαβεβαιεῖ τὴν νόσον. Κατὰ τὴν παρατήρησιν δὲ τοῦ Fernel ἡ λευκόρροια αὕτη ὀφείλεται κατὰ πᾶσαν πιθανότητα εἰς ἀλλοιώσιν τοῦ βλεννομένου τοῦ κολέου ἢ τῆς μήτρας, ἥτις θὰ ᾔητο ἡ πρώτη ἐκδήλωσις τῆς παθήσεως καὶ ἡ εἰσόδος τῆς φυματιώσεως τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἀναλόγως πρὸς τὴν κοκκιώδη φυματίωσιν τοῦ βλεννομένου τῆς οὐρήθρας παρ' ἀνδρῶν.

Ἡ φυματιώδεις δ' ἀλλοιώσεις τῶν κατὰ βάλος ὀργάνων τῆς γυναικὸς συχνότερα ἀπαντῶμεν τῶν μητροσαλπίγγων καὶ τοῦ στόματος τῆς μήτρας, ὅποτε αὐταὶ δὲν βραδύνουσι καὶ μεταδοθῶσιν εἰς τὸ περιτόναιον καὶ εἰς τὰ τῆς μικρᾶς λεκάνης γάγγλια· συχνάκις ὡς ἐπιπλοκὴν ἀπαντῶμεν τὴν μητροπεριτονίτιδα, σχεδὸν πάντοτε ὑπὸ χρόνιον τύπον, ἥτις ἐνίοτε ἂν καὶ ἐκώδυνος οὐχ' ἥττον ὁ πυρετός δὲν εἶναι τόσον ἐντονος ὡς εἰς φλεγμονὰς περιμητρικὰς πρωτοπαθεῖς, ἔχει δὲ μεγίστην τάσιν εἰς διασύνιον ταχεῖν (Bouardel. loc. cit. p. 142). Ὡς καταφανὲς ἀπεδείχθη δὲν εἶναι μόνον τὸ ἐν τῇ μικρᾷ λεκάνῃ περιτόναιον, ὁπερ συμμετέχει τῶν φλεγμονωδῶν φαινομένων, ἀλλὰ καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ὄργανα καὶ ἰδίως τὰ λεμφατικὰ γάγγλια (Bernutz, Coudil, Gosselin et Mortineau).

Αἱ ἐκ τῆς προφυλάξεως συνέπειαι, αἵτινες δύνανται γὰρ προέλθωσιν ἐκ τῆς γνώσεως τῆς αἰτιολογίας εἶναι τόσον ἀνόητοι, ὥστε εἶναι ὅλως περιττὸν καὶ ἐνδιατρίψῃ εἰς αὐτάς, ἐπὶ μακρόν. Ἐὰν ἡ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων φυματιώσις ᾔηται μολυσματικὴ, κατὰ δὲ λόγον ἐστὶν ὅτι ἡ συνουσία μετ' ἀτόμου προσβεβλημένου ἐκ τοιαύτης παθήσεως ἐκθέτει εἰς κίνδυνον σπουδαῖον τὰ τοιαῦτα άτομα· μέγιστος ἔρα εἶναι ὁ κίνδυνος ἐπὶ ἀτόμων ἐντιμὸν συζυγικὸν βίον διαγόντων, ὅτε τὸ ἐν τούτων προσβεβλημένον ἐστὶν ἐκ τῆς τοιαύτης φυματιώσεως, ἐπίσης ὑπὸ ἐποψὶν προφυλάξεως, ἐτέρω συνέπειαι ἀπορρέουσιν ἐκ τῆς σπουδῆς τῆς νόσου εἶναι ἡ ἐξῆς· ἐὰν δηλονότι ἡ φυματιώσις τῶν γεννητικῶν ὀργάνων εἶναι πρωτοπαθής, ἐὰν

ἀπ' ἐτέρου αὕτη μένει ἐντετατισμένη, βεβαίως πρέπει νὰ προσπαθῶμεν ὥστε νὰ μὲν περιγράφωμεν καὶ νὰ πολεμῶμεν ταύτην ἐν τῇ ἀρχικῇ τῆς ἐπίτῃ, οὕτω πως κωλύομεν τὴν ἐγκαθιδρύσιν φυματιωδῶν ἀποικιδῶν ἐν τοῖς πνεύμοσι, καὶ ἐν γένει τὴν καθολικεύσιν τῆς νόσου εἰς ὅλον τὸν ὁργανισμόν.

Μεταξὺ τῶν φυματιωδῶν νόσων, ἡ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων εἶναι ἡ εὐμενέστερη, διότι ἔχει ἐλαχίστην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς γενικῆς καταστάσεως, μένει συνήθως τοπικὴ, ἐφ' ὧν τὸ πρῶτον μερῶν ἀναπτύσσεται, ἐπὶ τέλει δύνανται νὰ θεωρηθῇ μὴ ἀφίνουσα ὡς ἔχνη τῆς διόδου αὐτῆς ἡ μάζα· νοσηροειδεῖς σχεδὸν ἀδρανεῖς, εἴτε διὰ τῆς ἐξόδου τῶν τυροειδῶν προϊόντων. — Θεραπευτικὴ γενικὴ, ἐπιτηδεῖα νὰ ἐνισχύῃ τὰς θρεπτικὰς λειτουργικὰς, ὑγιεινὰς διατάξεις, καὶ τροφὴ κατάλληλος· εἶναι τὰ καλλίτερα μέσα, ὅπως κωλυθῇ ἡ καθολικεύσις τῆς νόσου ἐκ τῆς πρωτοπαθοῦς αὐτῆς ἐστίας.

Ἀλλὰ, ἂν καὶ εἴπωμεν ἀνωτέρω, ὅτι ἡ τοιαύτη νόσος σχετικῶς πρὸς τὰς λοιπὰς φυματιώδεις παθήσεις εἶναι ἡ εὐμενέστερη, οὐχ' ἥττον ὅμως παρουσιάζει καὶ αὕτη, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ τοπικαὶ φυματιώσεις, κίνδυνον διαρκῆ, καθότι δύναται ἐν δεδομένῃ τινὶ στιγμῇ νὰ ἐγκαθιδρύσῃ φυματιώδεις ἀποικιδῶν ἐν ὀργάνοις σπουδαίοις ἢ καὶ ἐν ὅλῳ τῷ ὁργανισμῷ. Ὅθεν ἰδοὺ ἡ ἐνδειξὴ τοῦ νὰ κατὰστρέφωσι τὰς πρωτοπαθεῖς ἐστίας τῆς νόσου, εἰ δυνατόν, εἰς περιπτώσεις, καθ' αἷς ἡ νόσος εἶναι περιγράφωτος, καὶ ὅτε ἡ ἐγγεγραμμένη αὕτη κατ' ἐκείνην οὐδεμίαν κακὴν ἐπίδρασιν ἀκτῇ ἐπὶ τοῦ ὁργανισμοῦ. Ὁ κ. Trélat ἐν τῇ χειρουργικῇ ἐκκρίσει 1881 καὶ 1882 εἶπεν, ὅτι «πρὸ 20 ἐτῶν οἱ χειρουργοὶ ἐν παρουσίᾳ φυματιωδῶν ἐστιῶν οὐδὲν ἐπραττον, νυν δὲ ὅτε ἡ γενικὴ κατάστασις ἐπιτρέπει, προσεχάλλουσι θερμοκλῆας τὰς τοπικὰς ἐκδηλώσεις ἀφροντες τὰς φυματιώδεις ἐστίας». Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐπανελάσεν οὗτος, «τότε πρέπει νὰ χειρουργῶμεν ἐπὶ τῶν φυματιωδῶν ἐστιῶν, ὅτε ἡ γενικὴ κατάστασις μᾶλλον ἐπιτρέπει» ἐξ οὗ ὁρμώμενος ὡς γενικὸν κανόνα καθιέρωσε τὰ ἐξῆς, «ὅτε παρὰ τινι φυματιῶντι, μίαν τῶν φυματιωδῶν ἐστιῶν ἐπιτεκνύει τὴν γενικὴν κατάστασιν, πρέπει, εἰ δυνατόν, νὰ κέρωμεν τὴν ἐστὶν ταύτην, ἐὰν δὲ ἀπεναντίας ὑπάρχωσιν ἀλλοιώσεις τῶν σπλάγγνων καταφανεῖς, νὰ περικτώμεθα ἀέτης ἐγγειρησεως».

Ὅθεν ὡς συμπεράσμεθα ἐξαχόμενα ἐξ ὧν ἀνωτέρω ἐν ἐκτάσει ἀναφέρομεν εἶναι τὰδε·

1. — Ἡ τῶν γεννητικῶν ὀργάνων πρωτοπαθὴς φυματιώσις, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ διὰ τῆς ἀμέσου μολύνσεως, διὰ τῆς συνουσίας (Vernouil).

2. — Βλεννορροίας τινὰς, οὐσὰς ἀνωδύνους καὶ ἀναφαινομένους παρ' ἀτόμοις κατὰ συνέπειαν συνουσίας, ἰδίως δὲ ὅτε αὐταὶ δὲν ὀφείλονται εἰς

τὴν κυρίως συνουσίαν, πρέπει νὰ υποπτευώμεθα ὡς φύσεως φυματιώδους ὡς ἐπίσης καὶ τινος λευκορροίας, παρὰ γυναιξίν, στήριζόμενοι ἐφ' ὧν ἀνωτέρω συμπτωμάτων ἀναφερόμεν. Ἡ δὲ ἀνζήτηση ἐστιδὼν μικροζώων ἐντὸς τῶν ἐκ τῆς βλενορροίας ἢ λευκορροίας προϋόντων ἦτορ· λυτεῖ τὸ ζήτημα.

3. — Ἡ συνουσία μετ' αὐτοῦ προσβεβλημένου ἐκ φυματιώσεως τῶν γεννητικῶν ὀργάνων ἐκθέτει εἰς τὸν δι' ἀμέσου μολύνσεως κίνδυνον τῆς νόσου, ἰδοὺ λοιπὸν εἰς κίνδυνον, ὃν φρόνιμον εἶναι ν' ἀποφύγῃ τις.

4. — Εἰς τῶν κινδύνων τῶν μᾶλλον σπουδαιοτέρων τῆς τῶν γεννητικῶν ὀργάνων φυματιώσεως ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι ἡ νόσος δύναται νὰ γενικευθῇ δευτεροπαθῶς, πρέπει λοιπὸν νὰ θεωρεῖται δι' ὅλων τῶν ἀνωτέρω λεχθέντων μέσων τὴν πρωτοπαθῆ αὐτῆς ἐστίν, καὶ ἰδίως διὰ τῆς ραπείας χειρουργικῆς.

Ὅσον δ' ἀφορᾷ τὴν διέγνωσιν τῆς νόσου νομίζομεν ὅτι ἐξ ὧν ἀνωτέρω ἀναφερόμεν ὅτι εἶναι δύσκολος, καὶ ἰδίως παρὰ τῇ ἄρσιν φύλῃ, ὅτε εὐρίσκομεν φυματιώδεις πυρήνας ἐντὸς τῶν ἐπιδιδυμίδων· μεγίστην δὲ εὐκολίαν πρὸς διέγνωσιν παρέχει ἡμῖν καὶ ἡ διὰ τοῦ ὀρθοῦ εξέταση δι' ἧς παρατηροῦμεν τὴν χορδαῖν σκληρίαν τῶν σπερματοθηκῶν, τὴν ἡδῶδη σκληρύνειν καὶ ἐξόγκωσιν τοῦ προστάτου, πρὸς δὲ καὶ εὐαισθησίαν αὐτῶν ἐπὶ τῇ πίεσει, ἐπίσης εὐκολίαν πρὸς διέγνωσιν μὲς παρέχουσιν αἱ συνήθεις κατὰ τὴν νόσον ἐπερχόμεναι αἱματουρίαι κτλ.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

τῶν ἐν τῇ Χειρουργικῇ Κλινικῇ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου τοῦ 1883
μέχρι τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τοῦ 1884 νοσηλευθέντων τραυματιῶν.

ὑπὸ ΑΗΜΗΤΡΙΟΥ Τ. ΤΑΜΗΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Βοηθὸς τῆς Χειρουργ. Κλινικῆς.

(Συνέχεια. 2α σελ. 186).

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

Ἡ κατάγματα (Fractures).

Ἐξοσι δύο ἐν ὅλῃ ἀσθενεῖς κατάγματα ἀπλᾶ καὶ ἐπιπεπλεγμένα φέροντες ἐνοσηλεύθησαν ἐν τῇ χειρουργ. κλινικῇ κατὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἐνιαύσιον διάστημα. Ἐκ τῶν καταγμάτων τούτων 13 μὲν ἦσαν ἀπλᾶ, 9 δὲ ἐπιπεπλεγμένα δι' ἐξωτερικοῦ τραύματος· ἄλλοτε ἄλλου τὴν σπον-

δαιότητα καὶ τὸ μέγεθος. Καὶ τὰ μὲν ἀπλᾶ ἔπαιον ἐξήθησαν, ἐκ δὲ τῶν ἐπιπεπλεγμένων, τέσσαρα ἀπέληξαν κακῶς. Τὰ κατάγματα θέλομεν περιγράψαι τοπογραφικῶς ἐνδιαιτρίβοντες πλεότερον ἐπὶ τῶν σπουδαιοτέρων αὐτῶν, ἰδίᾳ δὲ τῶν καταγμάτων τοῦ κρανίου, ἐκπεσχησάντων ἀπὸ τοῦ ἱπποκράτους ἀπαντας τοῦ χειρουργοῦ, παρυσιαζάντων δὲ ἰδίᾳ τινι συμπτώματα ὡς ἐκ τῆς γεινιάσεως σπουδαιοτάτου διὰ τὴν ζωὴν ὀργάνου, τοῦ ἐγκεφάλου τουτέστιν, ἰδίᾳ δὲ ἀξιοσημειώτων διὰ τὰς ποικίλας αὐτῶν καὶ σπουδαιοτάτας ἐπιπλοκάς.

α'. — Κατάγματα τοῦ κρανίου.

Ταῦτα θέλομεν διακρίνειν τὸ μὲν ὡς ἐκ τῆς βλάβης μιᾶς ἢ πλεοτέρων στιβάδων, τὸ δὲ ὡς ἐκ τῆς χώρας ἐν ᾗ ἐδρεύουσι ταῦτα. (Κατάγμα τοῦ θόλου, τῆς βάσεως).

Τοιαῦτα κατάγματα φέροντες ἀσθενεῖς ἐνοσηλεύθησαν ἐν τῇ Χ. Κλινικῇ 4, ὧν ὁ εἰς ἔφερε ῥωγμὴν, οἱ δύο κατάγματα τοῦ θόλου τοῦ κρανίου μετ' ἐμπέσματος καὶ ἐξωτερικοῦ τραύματος, καὶ ὁ τελευταῖος κατάγμα πελώριον τῆς τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ τῆς βάσεως τοῦ κρανίου. Ἐκ τούτων 2 ἴσθησαν, τὰ δ' ἕτερα 2 ἀπέληξαν κακῶς.

Ὁ πρῶτος τῶν ἀσθενῶν, τραυματισθεὶς δι' ἀμβλίας ὀργάνου κατὰ τὸ κρανίον, ἔφερε ῥωγμὴν τοῦ κροταφικοῦ ὅσπου ὁ ἀσθενὴς μετηνέχθη εἰς τὸ Νοσοκομεῖον φέρων τὰ σημεῖα κατάγματος τοῦ κρανίου, ἥτοι ζάλην μεγίστην, διέγερσιν καὶ αἱμορραγίαν ἀπὸ τοῦ ἀριστεροῦ ὠτός καὶ τοῦ ῥινοθόρου, μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας ἤρξατο ἐκέρειν ἀπὸ τοῦ ἀντιστοίχου ὠτός μέγα ποσὴν αἱμοτηροῦ ὁροῦ τὸ πρῶτον, εἶτα δὲ καὶ τοῦ ὁροῦ, συγχρόνως δ' ἐπῆλθε λίαν ὀχληρὸς θόμβος καὶ συριγμός τοῦ ὠτός μετὰ μεγίστης ἐξαντλήσεως τῶν δυνάμεων τοῦ ἀσθενοῦς μὴ δυναμένου καὶ μετὰ πολλὰς ἐν ἡμέρας νὰ βαδίσῃ οὐδὲ νὰ ὀρθοστατήσῃ· τῇ καταλλήλῃ χρήσει τῶν ψυχρῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐπιθεμάτων καὶ παροχρεωτικῶν καθεσίων, ἡ μὲν ζάλη τῆς κεφαλῆς, ἡ διέγερσις καὶ ἡ αἱμορραγία ἐπαύσαντο, ἐναπελείφθησαν ὅμως ἡ ἀπὸ τοῦ ὠτός ὁρώδης ῥύσις ὡς καὶ ἡ ἀδυναμία μετὰ τῶν θόμβων, ἅτινα ἐξηκολούθησαν ἐπὶ 20 περίπου ἡμέρας ἐν τῇ αὐτῇ αἰσθητικῇ ἰσχύει. Τὰ τελευταῖα ταῦτα συμπτώματα, ἅτινα ἀπὸρως ἔχομεν ἐὰν ὀφείλωμεν ν' ἀποδώσωμεν εἰς τραυματικὴν νόσον τοῦ Μенинге, ἅτε μὴ σαφῶς ὑφ' ὅλων τῶν συμπτωμάτων αὐτῆς ἐκπεφρασμένην, μετὰ 1^η μηνὸς περίπου ἀπὸ τοῦ κατάγματος οὐσιωδῶς ἤλαττώθησαν, ὁ δὲ ἀσθενὴς μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξήλθεν ἐξυγιασμένος, βρυσκοῦν.

Ὁ δεύτερος τῶν ἀσθενῶν, τρικλονταετής, ἔφερε κατὰ τὸ μεσέφρυνον κατάγμα τοῦ μετωπικοῦ ὅσπου τέλειον μετ' ἀπορρύσεως, συνεπείᾳ ῥῆ-

ξεως πυροβόλου όπλου (πιστολίου)· όλίγα παρσχίδες όστού εξαίρεθείσαι κατέλιπον άπώλειαν ούσίς αύτου όσον διέπτεον τδ μέγεθος κατδ τδ έξωτερικόν πέταλον του πυχός τούτου ένταύθα και περιελείοντες τήν μετωπιαίαν κόλπον όστού μετ' έμπιέσματος και άποθραύσεως του έσωτερικού τοίχου του κόλπου, δι' ού διεφαίνετο ή μήνιξ σφύζουσα. Τδ τραύμα μετ' όλιγοήμερον πυόρροιαν ήρξατο σαρκοφουόν, έπουλώθη δέ Ικανώς, χωρίς νά άναπτυχθ ή ούδδ τδ έλκχιστον έγκεφαλικόν σύμπωμα ή πυρετός, και ό άσθενής μετδ μηνιαίαν νοσηλείαν έξήλθεν έκουσίως, φέρων μικρόν συριγγώδη κόρον μή διαρκινομένης πλέον τής πρότερον σφυζούτης μήνιγγος.

Ό τρίτος τών άσθενών, 40ετής τήν ήλικίαν, τραυματισθείς διδ ροπαλού ίσχυροδ κατ' άμφω τās βρεγματικές τής κεφαλής χώρας, μετηνέχθη περί τήν 3ην του μεσονυχτίου ώραν εις τδ νοσοκομείον, άνείσθητος, πλήν διεγεργμένος, άλισκόμενος δέ υπό ήπιεσμών. Έπι τής κεφαλής ήρεσε δύο τραύματα, ών τδ μέν ήήρεσεν έπι τής άριστεράς βρεγματικής χώρας έχον μήκος 5 εκτοστομέτρων, διεύθυνσιν λοξήν εκ τών όπίστω και άνω πρδς τδ πρόσω και κάτω, και βάθος μέχρι του όστού κατεαγόςτος, τδ δέ έτερον, έως τής δεξιάς βρεγματικής χώρας έδρευσεν, είχε μήκος δύο εκτοστομέτρων, διεύθυνσιν ομοίαν και βάθος τδ αύτδ· τούτου τδ δέρμα ήν ύπεσκαμμένον πανταχόθεν του τραύματος εις έκτασιν δεκακλήπτου· τδ βλέφαρον ήσαν έξωθηκότα (άποκλείοντα τούς όρθοκλινούς) και εκχυμωτικά.

Ό άσθενής είχεν αίμορραγίαν από τών ώτων, τών βυθόνων και του στόματος, έπισυμβάσκν άμα τω τραυματισμω.

Μέχρι τής πρώτης ό άσθενής διήλθεν άνήσυχος, άβυτος, ήπιεζόμενος ένθεν κάκειθεν εις τήν κλίνην, ούδόλως δ' ήνείγειο τās έπι τής κεφαλής έφαρμοσθείσας κύστεις (διδ πάγου ποπληρωμέναις).

Τήν πρώην 8 π. μ. ό άσθενής διατέλει έν τή αύτῃ κατastάσει, έπύρεσσε δέ υπό θερμοκρασίαν 380. Τδ φαινόμενα ταύτα άνευ τινδς βελτιώσεως έξηκολούθησεν μετ' έλαφροδ πυρετοδ (380—390) έως δύο ήμέρας, ότε ό άσθενής, τής θερμοκρασίας κατελθούσης άμα μέχρι 370,4, άνεκτήσατο τās αίσθήσεις του, ψελλίτας λέξεις τινας, ή διέγερσις έπαύτατο, ή δίκνοια έγένετο μετ' ού πολυ σαφής, συνελόντι δ' είπειν έπαρουσίκα βελτιώσιν, ήτις όμως καιτοι καταδήλοτέρη μετ' ού πολυ γενομένη, δέν ήδύνατο νά εξαπατήσῃ πόντα μεμετρημένον παρτηρητηήν, λαμβάνοντα ύπ' όψιν τήν δυσοιώνιστον άρχικήν του άσθενος καtάστασιν, τήν υπό τούτων σπουδαίων συμπτωμάτων εκδηλωθείσαν. Η βελτιώσις λοιπόν αύτη ήν ή έπικειμένην σφοδράν και καταπληκτικήν θύελλαν προμηνύουσα γαλήνη· και έντως ό άσθενής μετδ 6 ώρας από τής φαινομένης ταύτης βελτιώσεως, περί τήν έσπέρχν υπό σφοδρόν πυρετόν, 400,4 άπώλεσε τās αίσθήσεις, διηγέρθη και πάλιν, μετ' ού πολυ δέ περιέπεσεν εις κόμα τέ-

λειον, καταδυθείσας εις ύπνον, έξ ού δέν έμελλε πλέον νά έγερθῇ τήν 3 μετά μεσονύκτιον, τρεῖς δ' όλας ήμέρας από τής τρώσεως, ό άσθενής δέν ύπήρχεν έν τή ζωῇ.

Έν τῇ νεκροτομή εδρέθη λίαν εκτεταμένον κάτχμα τής τε όρφῆς και τής βάσεως του κρανίου κακιοτέρης, δι' ού τδ κρανίον εις δύο ήμισια τέλεια είχε διαιρεθῇ. Το ρήγμα άνερχόμειον από του κροταφικοδ όστού πρδς τόν βρεγματικόν όγκον και διήκων πρδς τήν στεφανιαίαν ραφήν, ή και τήν διέττασιν έπήνεγκε¹⁾, συνήντα τδ έτερον τής άριστεράς βρεγματικής χώρας ρήγμα, άμφότερα δέ ταύτα έδκινον πρδς τήν βάση του κρανίου εκατέρωθεν του έπιπίου, ούτω δ' άπετελεότο τέλειος κύκλος. Το ρήγμα ταύτο κατδ τήν βάση του κρανίου, δεξιόθεν μέν έβαινε και μέχρι του ήμμοειδους όστού, άριστερόθεν δέ μέχρι τής κόγχης του άριστεροδ όφθαλμοδ. Έντδς τής κοιλότητος του κρανίου ύπήρχεν έκχυσις αίματος παχυρεύστου και μελανοδ τήν χοιάν, ύσιν ούγγις τδ ποσόν. Η παχυσία μήνιγγς και τδ άγγεια αύτης ήσαν ποπληρωμένα αίματος.

Μεταξύ όστού και σκληράς μήνιγγος κατδ τόν όλον του κρανίου εις ζώνην έγκαρσίαν, έχουσαν πλάτος 5—6 εκτοστ. και άντιστοιχούσαν πρδς τδ ρήγμα του κρανίου, ύπήρχον θρόμβοι εις ίκανήν ποσότητα· πῶσαι αί αύλακες αί μεταξύ τών έγκεφαλικών γύρων ήσαν πλήρεις αίματος ήμιρεύστου και μελανοδ πρδς τε τδ άνω και κάτω του έγκεφάλου. Η έγκεφαλική μάζα ούδεμίαν άλλοίωσιν έφερεν.

Ό τέταρτος και τελευταίος τών άσθενών τούτων, τριακονταετής, Ι ταλός, τραυματισθείς υπό τινος στρατιώτου διδ λίθων και του όπλου αύτου κατδ τήν κεφαλήν, προσήλθε μένος 2 ήμέρας από τής τρώσεως εις τδ νοσοκομείον, φέρων 7 διάφορα τραύματα έπι τής κεφαλής, ών τινα μέν διήκον μέχρι τής έπικρανίου άπονευρώσεως, έτερα μέχρι του όστού, έν δέ εξ αύτδν, τδ και έπιστημότερον, συνυπήρχε μετδ κατάγματος και έμπιέσματος του μετωπικοδ όστού (ως έκείσθημεν τῇ διδ τής μήλης εξέτάσει) εις έκτασιν πεντακλήπτου, κατδ τδ άριστερόν πλάγιον χεῖλος αύτου πλησιέστατα πρδς τήν στεφανιαίαν ραφήν, και άντιστοίχως πρδς τόν τρίτον έγκεφαλικόν γύρον του βροα. Ό άσθενής ούτος ύποβλήθεις εις τήν συνήθη τών κατγμάτων θεραπειάν έδκινε καλώς κατδ τās πρώτας δέκα ήμέρας, έν άρχῇ μέν άπύρετος, είτα δέ υπό πυρετοδ μετρίου και ποτε σφοδροτάτου άλισκόμενος· τδ πλεῖστα τών τραυμάτων τούτων είχαν έπουλωθῇ, ότε αφρῆς έτήλθεν αύτῃ άφασία, προηγηθέντος τραυλισμοδ τής γλώσσης· ή άφασία αύτη δέν ήτον άπότοκος άπωλείας τής ένάρθρου

1) Ταύτη διάστασις τών ραφών παρατηρήθη και υπό του Ιπποκράτους ίξηγούντος ταύτην εκ τής ήσσανος άντιστάσεως τής χώρας ταύτης κατδ τās πλήξεις αύτης.

λαλίας, δὲν ἦτο τουτέστι ἢ ὑπὸ τοῦ Jacquet καλουμένη ἀφασία ἐκ τοῦ γοπληζίας ἢ λογοαταξίας, ἀλλὰ ἀπωλείας τῆς μνήμης τῶν λέξεων, ἢ ἐξ ἀμνημοσύνης ἀφασία, καθόσον ὁ ἀσθενὴς ἐγγράμματος ὢν δὲν ἠδύνατο τὰς λέξεις αὐτοῦ νὰ μεταδώσῃ ἡμῖν οὐδὲ ἐγγράφως. Τὴν ἀφασίαν ταύτην παρηκολούθησε κατ' ἀρχὰς ἀμβλυηκοῦς, προβάστα μετ' οὐ πολὺ μέχρι τελείας κωφώσεως. Ἡ διάνοις τοῦ ἀσθενοῦς ἦν ἀλύσιμος κατ' ἀρχάς, ἐπίσης δὲ ἡ αἰσθητικότης καὶ κινήτικότης. Ὁ ἀσθενὴς συνθηματικῶς ἐξεδήλου τὰ αἰσθημὰ αὐτοῦ καὶ συννενοεῖτο μετὰ τοῦ νοσηκόμου ἡσθάνετο τὰ πάντα, δὲν ἠδύνατο νὰ θυμῇται ἦν δὲ προσηλωμένος ἐπὶ τοῦ χρηματοφυλακίου τοῦ (Porte monnaie), ὅπου ἐλάττοτα ἀνεζήτει ἐν τοῖς θυλάκιοις αὐτοῦ καὶ ἐκράτει ἀνὰ χεῖρας. Τὴν ἐπομένην ἡμέραν προστετέθησαν παραλύσεις τῆς τε κύστεως καὶ τοῦ ἀπευθυμένου. Τὴν μετὰ τοῦ ἐπομένην ἡμέραν κατ' ἀρχὰς σφαδασμοὶ τῶν μυῶν τοῦ δεξιοῦ ἡμιμορίου τοῦ πρσώπου, οὗτινος οἱ χερσικτῆρες ἦσαν διεστραμμένοι καὶ συμπεπτακότες, ὁ ἀσθενὴς ἔπαυσε νυσταγμῶν, τὴν διηνεκῇ τουτέστι τῶν βλεφάρων κύμανσιν, ἢ διάνοιαν, ἢ αἰσθησιν καὶ κίνησιν ἡμεδύνησαν σπασμῶδες ἢ κύρση ἦν κατὰ φύσιν, ὁ δὲ ἀσθενὴς ἔκειτο ἐπὶ τῆς κλίνης ὑπτιος, ἀνισθητός, ἀπαθής, ὥστε ἡλίθιος, κωματώδης, ψυχρός, ἔχων σφυγμὸν μικρὸν καὶ εὐπίστον, συνελόντι δ' εἰπεῖν φέρον ἄπαντα τὰ φαινόμενα τῆς ἐπειθούσης μνηνγοσχεφαλίτιδος. Τὰ φαινόμενα ταῦτα ἐξηκολούθησαν ἐπὶ ἡμέραν σχεδόν, ὅτε προστετέθη καὶ ἡμιπληγία τοῦ δεξιοῦ ἡμιμορίου τοῦ σώματος, ἀνευ διαστολῆς τῆς συστολῆς κύρης.

Τὴν αἰτίαν τῶν φαινόμενων καὶ ἐν γένει τῆς καταστάσεως ταύτης καταπολεμῶν ὁ κ. Μαργίνας, ἀναπληρῶν τὸν ἡμέτερον καθηγητὴν, ἀπεφάσισε δι' ἐγχειρήσεως νὰ ἐξαγάγῃ τὰ πύζοντα τὸν ἐγκεφαλον ὅτε αὐτὸς τοῦ κρανίου, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἐπιμελετημένην ταύτην ἐγχείρησιν καὶ ἐξαίρεσιν πολλῶν ἐμβεβυθισμένων ὀστέων διὰ τῆς σμύλης, τῆς σφύρας καὶ μοχλῶν καταλλήλων, τὰ φαινόμενα ταῦτα ἐξηκολούθησαν τὰ αὐτά, τὴν δὲ ἐπιοῦσαν ὁ ἀσθενὴς καταληφθεὶς ὑπὸ σπασμῶν τοῦ δεξιοῦ ἡμιμορίου τοῦ σώματος¹⁾, μετ' ὀλίγον ἀπέθανε κωματώδης.

Γενομένης νεκροτομῆς, εὗρέθη τρῆμα τοῦ ὅσπου ὅσον πενταλέπτου τῆς μέγεθος κατὰ τὴν μνησθεῖσαν μοῖραν τοῦ μετωπικοῦ ὅσπου, ἐκ τῆς κάτωτέρως περιφερείας τοῦ ὀποίου (τρῆματος) κατῆρχετο καὶ ῥωγμὴ βλά-

1) Τὰ ἐντέρον τῶν συνεπείχον κατῆρχετο τοῦ κρανίου σπασμῶν τούτων ἡ γνωστέον, οἷς ἐξάγεται ἐκ τοῦ κάτωθι χωρίου, καὶ τοῦ Ἰακκουῆ, συνιτῶνται ἐν τῇ αὐτῇ περιπτώσει τὴν ἀπίξιν τοῦ κρανίου. «Καὶ σπασμοὶ ἐπιλαμβάνει τοὺς κλίστους τὰ ἐπὶ θάτερα τοῦ σώματος ἦν μὲν ἐπ' ἀριστερῇ τῆς κεφαλῆς ἔχῃ τὸ ἔλκος, τὸ ἐπὶ δεξιᾷ τοῦ σώματος ὁ σπασμὸς λαμβάνει» ἦν δὲ τῷ τὰ ἐπὶ δεξιᾷ τῆς κεφαλῆς ἔχῃ τὸ ἔλκος, τὸ ἐπ' ἀριστερᾷ τοῦ σώματος ὁ σπασμὸς ἐπιλαμβάνει. Ἰακκουῆτος ἔργων, τόμ. 3, σελ. 253, ἐκδόσεις Littre.

νουςα διὰ τοῦ ἀριστεροῦ κροταφικοῦ ὅσπου πρὸς τὸ σφηνοειδές ἐπίσης ἐπὶ τοῦ δεξιῦ πλάγιου τοῦ θόλου τοῦ κρανίου ὑπῆρχε ῥωγμὴ μικρὸν χαίνουστα εἰς τὸ βρεγματικὸν ὅσπου, εἰς μοῖραν τῆς στεφανιαίας ῥαφῆς καὶ εἰς τὰς πρὸς ἀπαρτισμὸν ἐν μέρει τοῦ θόλου συντελούσας μεγάλας πτέρυγας τοῦ σφηνοειδοῦς ὅσπου. Ἀφαιρεθέντος τοῦ κρανίου, εὗρέθη ὑπεραιμία ἐγκεφαλικὴ ἱκανῶς ἐκτεθημασμένη δι' ἐρυθρότητος τῆς σκληρᾶς καὶ τῆς πυκνῆς μῆνιγγος. Ἐπὶ τῆς σκληρᾶς μῆνιγγος ἀντιστοίχως τῇ ἐξωτερικῇ βλάβῃ τοῦ ὅσπου καὶ κατὰ τὴν γ' μετωπικὴν ἐγκεφαλικὴν ἑλίκαν τοῦ Broca, εὗρέθη, ὅταν διέλεπτο περίπου τὸ μέγεθος, συμπαγὴς καὶ στερεῶς συμπεφυκὴς πρὸς τὴν σκληρὰν μῆνινγα θρόμβος αἷματος, πύζων τὴν ὑπ' αὐτὸν ἐγκεφαλικὴν μάζαν ἐξωτερικῶς, ἱστολογικῶς δὲ, μάλα κύνας αὐτὴν καὶ καταστρέφας, ἐπὶ τοσούτον ὥστε καὶ κοιλότητα μικρὰν εἶχεν ἀπεργασθῇ. Κατὰ τὴν βᾶσιν τοῦ κρανίου ὑπῆρχεν ἐλαφρὸν ὀροπυῶδες ὑγρὸν.

6'. — Κατῆρχματα τῆς κάτω σιαγόνος

Ἐν τοιοῦτον κατῆρχμα φέρον ἀσθενὴς κατὰ τὴν μεσότητά τῆς κάτω σιαγόνος ἐνοσηλεύθη ἐν τῇ χειρουργ. κλινικῇ ἢ κατὰ τῆς τοῦ ἐκ πλήζως προσελόντος τούτου κατῆρχματος ἐγένετο εὐχερῶς, συνεκρατήθη δὲ τὸ κατεσχῶς ὅσπου διὰ νάρθηκος κοίλου καὶ κρυπύλου ἐκ καστοχάρτου κατὰ τὸ σχῆμα τοῦ σώματος τῆς κάτω σιαγόνος, καὶ διὰ τῆς ἐπιμακτίδος τοῦ Γαληνοῦ. Ὁ ἐπίδεσμος οὗτος ἀφῆρθη ὀλοσχερῶς μετὰ ἐνὰ σχεδὸν μῆνα, ὅποτε ἡ πύρωσις εἶχεν ἐπιτελεσθῇ, ἀνευ δυσμορφίας τινὸς ἢ βλάβης περὶ τὴν λειτουργίαν τῆς κάτω σιαγόνος.

(ἀκολουθεῖ)

MORPHINOMANIA.

(Συνέχεια ὅρα σελ. 81).

Παρά τοῖς μορφινομανοῖς πάσχουσι πνευμονίαν συχνή εἶναι ἢ παρκύνια ἥτις βεβαίως θεωρητέα ἀπότοκος τῆς ἀπὸ τοῦ φαρμάκου ἀποχῆς, ὡς καὶ παρὰ τοῖς οἰνοπόταις, ἐφ' οὗς ἡ παρκύνια παύεται τῇ ἐπαναλήψει τῆς διακοπείσης τοῦ οἰνοπνεύματος χρήσεως. Οἱ Jacquet καὶ Chareot παρετήρησαν πνευμονίαν εἰς μορφινομανεῖς μεταπεσούσας εἰς γάγγραιναν καὶ τὸν συνεπείχον ταύτης θάνατον, ἐν δὲ τῇ Γερμανικῇ περιγραφῇ ἴδιον φέρεται εἶδος ἀπότοκον τῆς μορφινομανίας. Ἀλλὰ ἐκ τούτων ὅτι συχνὰ κατὰ τὴν μορφινομανίαν ἐπιπλοκαὶ εἶναι φλογιστικαὶ τῶν πνευμόνων καὶ τῶν ἐντέρων παθήσεις, αἵτινες ὡς ἐκ τῆς ἀνωμαλίας αὐτῶν πορείας ἐπι-

προσθέτουσαι εἰς τὴν μορφινικὴν διάθεσιν ἀποβαίνουσι τὰ μάλιστα βαρεῖαι καὶ ὡς τὰ πολλὰ θανατηφόροι.

Ἡ μορφινομανία δυσκόλως ἴσται, οὐχὶ δὲ σπανίως μορφινομανεῖς λαθόντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐντελῶς ὑποκύντουσιν ἐκ νέου εἰς τὰς ὁλεθρίας αὐτῶν ἐξαιτίας εἰς πρώτην τυχοῦσαν εὐκαιρίαν, κατὰ δὲ τὸν Le-vinstein ἀρκεῖ πολλάκις μία καὶ μόνη ὑποδόσιος ἔγχυσις ὅπως ἐπαναγάγῃ τὸν ἀπὸ πολλῶν μηνῶν λαθόντα εἰς τὴν προτέραν τῶν ἐγγύσεων ἔξιν. Ἐκ τούτων λοιπὸν ἔπεται ὅτι αἱ ὑποτροπιάσεις παρὰ τοῖς μορφινομανοῖς εἶναι λίαν συχναὶ ὡς καὶ παρὰ τοῖς οἰνοπότοις.

Ἡ πρόγνωσις τοῦ κακοῦ ἔστω μετ' ἐπιφυλάξεως, διότι καὶ ἂν δὲν ἐπάγεται ἀπαρεγγλίστως πάντοτε τὸν θάνατον οὐδὲν ἥττον προκαλεῖ κατὰ φανὴ τῆς οἰκονομίας κλονισμὸν, τόσῳ μᾶλλον ἔντονον ὅσῳ μᾶλλον πεπαιωμένη εἶναι ἡ νόσος, ὅστις ἐπιδρῶν ἰδίως ἐπὶ τὸ ἐγκεφαλονωτικὸν νευρικὸν σύστημα καὶ θανάσιμον προκαλεῖ τῆς διανοίας τραῦμα, οὕτως ὥστε τοῦ φυσικοῦ θανάτου προηγείται ὁ διανοητικὸς, διὸ ὁρίως δογματίζει ὁ Landowski ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἀποφαινόμενος ὡς ἑξῆς: «Δέον νὰ γνωρίζῃ ὁ κόσμος ὅτι εἶναι δύσκολον νὰ ὁρισθῇ τὸ ὅριον τῆς κατὰ κράτος τῆς ἀνάγκης, ἡ δὲ τῆς μόρφνης κατὰ κράτος βεβαίως ἐπάγεται ἡ θικὴν καὶ φυσικὴν τοῦ ἀτόμου ἐκφύλλισιν, χρόνου δὲ προϊόντως καὶ ταύτης μετὰ διδομένης ἀπὸ γενεᾶς εἰς γενεάν καὶ τὴν τῶν λαῶν ἐκφύλλισιν.»

Ἐν γένει ἡ τῆς μορφινομανίας διάγνωσις εἶναι εὐκόλος, ἀλλ' οὐχ ἥττον εἰς τινὰς περιστάσεις παρουσιάζει δυσχερεῖας τινὰς ὅταν οἱ πάσχοντες ἀποφεύγουσιν νὰ παρέξωσι τῷ ἱατρῷ τὰς δεούσας πληροφορίας ἐπὶ τοῦ ἀναμνηστικοῦ αὐτῶν. Εἰς τὴν διάγνωσιν συμβάλλουσι πλὴν τῶν ἰδίων τῆς δηλητηριάσεως φαινομένων καὶ ἡ τῶν οὕρων ἐξέτασις διὰ τῶν ἀντιδραστηρίων τοῦ Mayer ἢ τοῦ Bouchardat πρὸς ἀκριεῖς ἔλεγχον. Ἡ ἐν τοῖς οὖροις παρουσία τῆς μορφίνης βεβαιούσκει εἴτε ὡς ἥδη εἴρηται διὰ τῶν ἀντιδραστηρίων τοῦ Mayer (διπλοῦν ἰωδισχόν κάλιον καὶ ὑδράργυρος), καὶ Bouchardat (ἰωδισχόν κάλιον ἐνιώδιον), εἴτε καὶ διὰ τῶν μᾶλλον εὐκισθῶτων μεθόδων τῶν Otlo, Dragendorff, Uslar, Erdmann, πάντοτε ὁμοῦ πρὸς ἀνίχνευσιν μετὰ βεβαιότητος τῆς μορφίνης ἀνάγκη νὰ ἐλήφθησαν ὑπὸ τοῦ πάσχοντος 2—3 σιτάρια μορφίνης ἐντὸς 24 ὥρων.

Περὶ τῆς διαφορικῆς ἀπὸ τοῦ οἰνοπνευματισμοῦ διαγνώσεως τῆς μορφινομανίας ἐπραγματεύθη ἐν ἐκτάσει ὁ Lancereaux ἐν τινὶ κλινικῇ αὐτοῦ μελέμῃ (1) ὀρίζων ὡς ἑξῆς τὰ κατ' αὐτὴν.

«Ὅπως ὁ μορφινομανὴς οὕτω καὶ ὁ οἰνοπνευματιστὴς διατελεῖ ὑπὸ τὸ κράτος νευρικῶν διαταραχῶν χαρακτηριζομένων ὑπὸ ὀνείρων, ἐφιάλτου κ.τ.π. κατὰ τὸν αὐτὸν περίπου τύπον, αἱ τῆς αἰσθητικότητος διαταρα-

χαὶ εἰς τὸν οἰνοπνευματιστὴν, ὑπεραισθησία καὶ ἀναισθησία, εἶναι μᾶλλον συμμετρικῇ, τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ διὰ τὰ τόσω συχνὰ αἰσθητικὰ τῆς μνημονικῆς, τινάγμοῦ, καύσεως κ.τ.π.

«Αἱ δύο δηλητηριάσεις διαφέρουσι καὶ πρὸς τὰς διαταραχὰς τῶν πεπτικῶν λειτουργιῶν ὁ οἰνοπότης τὴν πρῶτην ἄμα τῇ ἐκ τοῦ βένου ἐξεγέρσει ἀποφλεγμатίζει φλέγματα ὑδαρῆ, πρασινωπὰ καὶ ἰξώδη, τὸ τοιοῦτον δὲν παρατηρεῖται εἰς τὸν μορφινομανῆ. Εἰς ἀμφοτέρους ἡ ἀρεξίς εἶναι ἡλαττωμένη, ἡ πέψις κακὴ, ἀλλ' οἱ μορφινομανεῖς μᾶλλον τῶν οἰνοποτῶν ἀποστρέφονται τὰς ἀζωτοφύλους τροφὰς καὶ δὴ τὰ κρέατα ὁ οἰνοπότης ὡς τὰ πολλὰ εἶναι πιμελωδῆς, τὸν κνύτιον δὲ ὁ μορφινομανὴς ταχέως ἀπισχνάσκει. Εἰς ἀμφοτέρους παρατηροῦνται ἀγγειοκινητικαὶ διαταραχαί, ὅλον αἰφνιδικὰ ἐρυθρότης καὶ ὠχρότης τοῦ προσώπου, διδρώσεις τῶν ἁκρῶν, ὅτινα εἶναι ὡς τὰ πολλὰ ψυχρά. Ὑπάρχουσι λοιπὸν μεταξὺ τῶν δύο νόσων μεγάλα ἀναλογίαι ἀλλ' ἄρ' ἑτέρου εἰς τὴν ἐκφρασιν τῆς φυσιογνωμίας ἐπίσης μεγάλη διαφορά παρατηρεῖται ἐξ ἧς καὶ μόνης ὡς τὰ πολλὰ ὁρίζεται ἡ διάγνωσις ὁ οἰνοπότης παρουσιάζει τρόμον τῶν μυικῶν ἰνῶν κατὰ τὰ γὰρ σχεδὸν σταθερῶς, ὅστις δὲν παρατηρεῖται εἰς τὸν μορφινομανῆ, ἐπίσης καὶ ἡ τοῦ βλέμματος ἑκφρασις εἶναι ὅλως διάφορος. Συνελόντι εἰπεῖν ἅπαντα τὰ προσημειωθέντα διαγνωστικὰ σημεῖα θεωρηθήτωσαν ὡς ἀνεπαρκῆ διὰ τὴν ὁριστικὴν καὶ βεβαίαν διαφορικὴν τῶν δύο τούτων δηλητηριάσεων διάγνωσιν.

Οἱ περὶ τὴν σπουδὴν τῶν μορφινομανῶν ἐπιδιδόμενοι διχογνωμοῦσιν ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς θεραπείας. Ὁ μὲν Levinstein παραινεῖ τὴν ἀπότομον διακοπὴν τῶν ἐνέσεων τῆς μορφίνης, ὁ δὲ Burkart καὶ Landowski τοὐναντίον ὑποστηρίζουσιν ὅτι ἡ τῶν ἐνέσεων διακοπὴ δέον νὰ ἐνεργῇται βαθμυδῶς, ὁ δὲ Leidesdorff συνίστησι μὲν τὴν ἀπότομον διακοπὴν τῶν ἐνέσεων ἐπ' ὅσον ἡ δι' ἡμέρας δόσις τῆς μορφίνης δὲν ὑπερβαίνει τὰ 1 ἢ 2 σιτάρια, τὴν βαθμιαίαν δὲ ἄμα ἡ δόσις εἶναι μεγαλύτερα. Ἡ ἀπότομος διακοπὴ ἐν γένει εἰπεῖν ἐπάγεται βαρὴ ἀποτελέσματα ἢ καὶ κίνδυνον τῆς ζωῆς τοῦ πάσχοντος, καὶ αὐτὸς ὁ θιασώτης τῆς μεθόδου ταύτης Levinstein παραινεῖ «ὅπως τοποθετῇται ὁ πάσχων εἰς μέρος ἐνθα ἀποβαίνουσιν ἀδύνατοι σχεδὸν αἱ πρὸς αὐτοκτονίαν ἀπόπειραι» συνεπὶς δέον νὰ ἐνεργῇται λίαν ἀγρυπνὸς ἐπιτήρησις, εἰς ἀντιστάσιμα δὲ τῶν προφυλάξεων τούτων τὰ τῆς μεθόδου ταύτης πλεονεκτήματα εἶναι, ἡ διάρκειά τῶν φαινομένων εἶναι βραχυτέρα, ἡ δὲ τελεία τῆς μορφίνης στέρησις ἥττον λυπεῖ τὴν πάσχοντα ὅν αἱ μεγάλαί τοῦ φαρμάκου δόσεις ἐξεγείρουσι μᾶλλον τὴν ἀνάγκην τῆς μορφίνης χωρὶς νὰ εὐχαριστησῶσιν αὐτόν. Τὸ τελευταῖον τοῦτο πλεονέκτημα φιλονικεῖται, ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει αἱ τῶν πασχόντων ἐνοχλήσεις εἶναι ζωηρότεραι ἢ ἂν οὗτοι ὑποβάλλονται εἰς τὴν βαθμιαίαν στέρησιν. Πλὴν τούτων διὰ τῆς ἀποτό-

μου τῶν ἐνέσεων παύσεως οἱ πάσχοντες ἀλίτκονται ὑπὸ εἵδους τρομῶδους παρηνόας λίαν ὀχληρᾶς διὰ τε αὐτοῦς καὶ τοὺς περὶ αὐτούς, ὑπὸ ἐμέ-
τιων ἀκατασχέτων, καὶ διαρροίας, ἅτινα διακινδυνεύουσιν ἐνίοτε τὴν ζωὴν
αὐτῶν, τοῦνκντίον δὲ διὰ τῆς βαθμιαίας τῶν ἐνέσεων διακοπῆς οὐδὲ τῶν
συμπτωμάτων τούτων ἐπιγίνεται, διό ἡ μέθοδος αὕτη εἶναι προτιμητέα.
(ἀκολουθεῖ Γ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ.

Οἱ καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν αὐτῶν κκ. συνδρομηταὶ πα-
ρακαλοῦνται νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὴν τὸ ταχύτερον.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

Α. Δ. Γεωργαντζά. — *Στοιχεῖα Ἰατροδικαστικῆς.* Τόμ. Α'. Ἀθη-
ναί 1885. Τιμὴ τοῦ βιβλίου συγγραμμάτος Δρ. 32 πληρωτέα ἐπὶ τῇ
παράκλησιν τοῦ Α' τόμου.

Publications du Progrès médical. Paris. 14, Rue de Carmes.
DE L' APHASIE
et de ses diverses formes
par L. Dr BERNARD.

Un volume in 8° de 271 pages, avec 32 figures. — Prix 4 fr.

Παύλου Ἰωάννου, Καθηγητοῦ. — *Ἐγχειρίδιον Χειρουργικῆς.* — Πρὸς χρῆσιν τῶν τε φοιτητῶν τῆς ἰατρικῆς καὶ τῶν πρακτι-
κῶν ἰατρῶν μετὰ 148 εἰκόνων ἐν τῷ κειμένῳ. — Ἀθηναί. — 1884. —
Τιμὴ τοῦ βιβλίου βιβλίου Δραχ. 15. — Εὐρίσκεται ἐν τοῖς βιβλιοπωλείοις
τῶν κκ. Κ. Βίλμπεργ καὶ Κ. Μπέκ ὡς καὶ παρὰ τῷ κλητῇ τοῦ Πανε-
πιστημίου Κ. Δημοπούλῳ

Παύλου Ἰωάννου, Καθηγητοῦ. — *Ἐγχειρίδιον συστηματικῆς
ἀνατομικῆς τοῦ ἀνθρώπου.* — Ἔκδοσις Γ'. ἐν πολλοῖς ἐπεξεργασμένη,
1884. Τιμ. Δρ. 20. — Εὐρίσκεται παρὰ τῷ κλητῇ τοῦ Πανεπιστημίου
Κ. Δημοπούλῳ καὶ ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ τοῦ κ. Μπέκ.

Ι. Θεοφανίδου. — *Πραγματεία περὶ Ἑλλωδῶν Πύρετῶν.* Ἀθηναί
1885. Τιμ. Δρ. 7. Εὐρίσκεται εἰς τὸ βιβλιοπωλεῖον τοῦ κ. Μπέκ.